

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any II. Núm. 125.

Girona, dilluns, 12 d'abril de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Editorial

La Societat de Nacions és la Internacional de la burgesia

No cal que maldin els novells feligresos de la democràcia-burguesa. La Societat de Nacions és filla directa del Tractat de Versalles i, per tant, un instrument al servei de l'imperialisme capitalista, minat per les naturals contradiccions del sistema polític que defensa.

Mai, els seus membres s'han posat d'acord per fer una feina ben feta. Fins i tot, és natural.

Organisme al servei de la pau, segons resen els cànons constituents, no ha reeixit en cap empresa pacificadora.

La burgesia no té altra comunitat d'interessos que l'oposició tancada a les reivindicacions proletàries.

Dins de cada Estat, hi ha dos Estats: l'Estat-Poder i l'Estat-Societat; l'Estat-capitell i l'Estat-base; l'Estat-Govern i l'Estat-classe treballadora.

La Societat de Nacions aplega el conjunt d'Estat-capitells. És la internacional de la burgesia. La cova dels bandits imperialistes, deia Lenin. És la casa de cites de l'imperialisme, segons paraules de Stalin.

El forjador de la Revolució soviètica proclamà obertament la necessitat inajornable de constituir una internacional antitètica a la que representava Ginebra.

Calia una Internacional autèntica que aplegués, sota una única bandera, tots els Estats-base, tots els treballadors d'arreu del món, per tal d'airafar la conxorxa dels capitells burgesos.

La primera internacional, pràcticament, no existia. La segona era un instrument inútil. La guerra europea palesà amb tota claredat que la Internacional Socialista constituïa un escambell de la burgesia emplaçat al camp proletari.

Lenin no volia una Internacional manyaga, pacifista, al servei de la democràcia burgesa, que cerqués contacte amb els Estats-Govern dels països capitalistes. Lenin no signava pactes ni contractes ni aliances d'ajuda mútua amb els

aparells oficials dels Estats explotadors. L'eix de la política exterior de la U.R.S.S. sota la direcció leninista fou la lluita implacable, a mort contra la Societat de Nacions.

Lenin cercà contacte amb la societat explotada, i, concretament, amb la classe treballadora de tot el món.

Lenin creia, com a dogma de fe marxista, que els únics defensors de la Revolució Socialista, els aliats autèntics, eren els pàries d'arreu. Enfront de la U.R.S.S., totes les democràcies burgeses. Al costat de la U.R.S.S., la solidaritat proletària internacional.

La Revolució soviètica no era una estació terme. Era un punt de sortida. Una meua de catapulte per llançar-se ràpidament envers la Revolució Mundial.

"Ni l'Alemanya Socialista ni la Rússia Soviètica resistirien l'acció persistent i contínua d'un cinturó de foc capitalista. Obrirem una clariana de salvació: la Revolució Mundial". Mestre Lenin tenia raó. On para, avui, l'Alemanya Socialista?

"Cal ensenyar als proletariats de totes les nacions el camí de la rebellia. Cal ajudar-los a aconseguir ràpidament el Poder. Cal intervenir, si és necessari, amb la força de les nostres armes". Heus, ací, els objectius capitals de la Internacional de Lenin. Una Internacional intransigent, claustrada, d'agitació revolucionària, insurreccional, a les ordres immediates d'una consigna heroica: guerra a mort contra la burgesia, per democràtica que sigui la indumentària que vesteixi.

Què diria Lenin si contemplés, avui, la seva Internacional a mans del reformisme contrarrevolucionari, al servei de la República democràtica, i de bracet amb els imperialistes de la cova ginebrina?

L'imperatiu de la nostra hora és reconstruir, reivindicar, la Internacional de Lenin, el primer antifex del Socialisme revolucionari.

Si hagués triomfat el feixisme

Lituània, 12. — Segons s'expressa en un document trobat en el bagatge d'un detingut sospitós acusat d'espionatge, el projecte de la Lliga feixista internacional era el següent:

En cas que a Espanya triomfessin les esquerres en les eleccions de febrer, els militars es llançarien al carrer d'acord amb la clerecia i partits d'extrema dreta. Dominada la situació a Madrid, Sanjurjo s'encarregaria de la direcció de l'Estat i formaria un Directori feixista. Itàlia, Alemanya, Portugal i algun altre país balcànic prestarien llur decidida col·laboració o ajut a la dictadura espanyola i l'equiparien de tota mena d'armes de guerra, per terra, per mar i per l'aire.

Després d'organitzar un gran exèrcit, d'acord amb Portugal, Itàlia i Alemanya, prestarien ajut al coronel La Rocque perquè aquest i els seus sequaços implantessin el feixisme a França, ensorressin la República i instauressin seguidament la monarquia.

Simultàniament, Alemanya s'apoderaria d'Austria i de les antigues colònies alemanyes.

Per la seva banda, Itàlia atacaria l'Illa de Malta, Gibraltar i el Canal de Suez.

Es formaria un Estat lliure de l'Alsàcia i la Lorena, i serien respectades a França les seves possessions al Marroc.

Més tard farien un pacte per tal d'atacar la Rússia soviètica en el cas que no volgués reconèixer el deute contret en el temps dels tsars.

El Japó prestaria la seva decidida col·laboració i el seu ajut amb la condició que el deixessin obrar amb completa llibertat sobre Xina i els Estats Units.

G U I O

Govern de la victòria

Qui assistí el divendres al míting de l'Olimpya, pogué constatar l'entusiasme que animava a la massa treballadora, allí congregada. La nostra consigna de "Govern obrer" fou aplaudida i victorejada. El proletariat revolucionari vol anar dreturer a la conquesta del poder. Perquè és l'única solució possible a la crisi que té plantejada el govern de la Generalitat. Perquè és la més ferma garantia per a guanyar la guerra al feixisme. Un govern de Front Popular si quelcom representa, són els interessos de la petita burgesia. No té autoritat, doncs, per a impulsar una lluita com la nostra. Els combatents de les trinxeres, el proletariat de rera-guarda, no pot sentir-se representat per ell.

El crid del poble explotat és: fer la revolució i guanyar la guerra! I per fer l'una i l'altra, s'imposa la constitució d'un govern de classe: Govern obrer i camperol!

Com digué Nin, la bandera roja i la roja i negra han d'apagar-se i erigir-se en símbol del proletariat triomfant. Marxistes i anarquistes, treballadors revolucionaris, lluiten pels mateixos interessos. Per damunt de les diferències ideològiques, hi ha la sagrada defensa dels interessos de la classe. Uns i altres, ho han ben declarat, es mantindran fidels a la causa proletària, fins a vèncer o morir. Ni volen ni poden traïr el futur de la classe.

Enfront de les amenaces reaccionàries de reformistes i burgesos, és hora d'oposar-hi un bloc revolucionari que mantingui a flot l'esperit del 19 de Juliol i faci possible la total victòria del poble treballador.

GRACIETA

atacs de les nostres forces a la Casa de Campo i als altres sectors. No han cotnestat a les peces republicanes que amb tanta exactitud estan destruint les posicions faccioses ni han perseguit cap objectiu militar. Com de costum, el canoneig dels carrers no ha tingut cap més objectiu que fer víctimes entre les dones i els infants que eren al carrer. Els obusos eren gairebé tots del quinze i mig i han caigut a la Granvia, al passeig de Recoletos, als carrers de Serrano, Goya, Fuencarral, Hortaleza, Sant Mateu, i d'altres igualment centrals. Els obusos han produït víctimes i danys materials en diverses cases.

Les bateries republicanes segueixen disparant damunt les posicions faccioses.

CRÓNICA DIÀRIA

per JOAN QUER

Els nois "passen" l'Enciclopèdia

Fine a les mans un llibre de text de l'Escola Nacional primària. És l'"Enciclopèdia Escolar Catalana", original d'un respectable professor difunt. Es tracta, com segurament sabran tots els lectors, d'un llibre de 300 i pico de pàgines il·lustrades, impreses amb lletra tipogràfica impecable, l'índex de les quals conté, al costat de ciències naturals i exactes, una "Història general d'Espanya i particular de Catalunya", un fugaç tractat d'"Educació Social" i unes quantes regles de "Moral Cívica".

Crec que el professorat escolar de Girona, conscient de la greu responsabilitat del seu sacerdoci, no fa "passar" l'Enciclopèdia als nostres fills.

En canvi, en un pòblet empordanès, els nois són intoxicats, a petites dosis, per les metzines reaccionàries i confessionals de l'esmentada Enciclopèdia.

Fixeu-vos, si us plau, en uns quants botons. La lliçó 40 de la "Història d'Espanya" diu: "El

mes de gener del 1930 acabà el període de la Dictadura i assumí el poder el general Berenguer amb el propòsit de reintegrar la nació a la plena sobirania constitucional". I explica la proclamació de la República d'aquesta manera: "A conseqüència d'unes eleccions municipals en què obtingueren una franca majoria els elements contraris al rei i a la dictadura, es proclamà la República, enmig d'un gran entusiasme, el 14 d'abril del 1931". A la pàgina hi ha els retrats de Macià i de "don Niceto".

Ara preneu esment de la lliçó segona d'Educació Social: "Què devem a Déu. — Déu és l'autor de la nostra ànima i del nostre cos, perquè Ell ens ha donat la vida; havem de sentir per Ell gratitud, amor, respecte i veneració". Parla seguidament de la conveniència de l'oració i del bon comportament en el temple.

Oi que és maco? Doncs, espe-reu-vos. Repareu en la lliçó 17

de Moral Cívica: "La Pàtria és la gran família de la qual formem part, i que ens atén i ens defensa. Hem d'estimar la Pàtria amb amor de veritaders fills". I la lliçó 18: "Deures dels obrers. — Els obrers cal que respectin els patrons i que treballin amb interès pensant que l'estat florid de la indústria o del comerç dels patrons també beneficia els obrers, i que, per contra, en les èpoques de crisi i de manca de treball l'obrer és qui en rep més els perjudicis". I després, amb lletra quelcom més petita i amb requadre, afegeix: "La destrucció de la riquesa i de la indústria d'un país amb vagues i violències no pot produir cap mena de benefici i si molts mals, perquè pot ésser motiu d'empobriment i de ruïna".

L'edició del llibre és del 1936.

Decididament, si l'autor de tanta mala intenció fos viu, s'hauria fet del PSUC.

Com que he pensat que el C.

E. N. U., la F. E. T. E., el senyor Inspector de la zona, el senyor honorable Conseller de Cultura, el senyor Director General de primera ensenyança i el senyor excelentíssim Ministre d'Instrucció Pública (comunista, adherit, etc., etc.), estarien profundament preocupats en trobar el sistema de fer becaines apacibles i llargues, he agafat el llapis vermell i he marcat amb una creu totes les lliçons metzinoses de l'Enciclopèdia, bo i dient al bordegàs que m'ha deixat el llibre: "Mira, nen: Tot això marcat són mentides de cap a peus. Mentides que les va escriure un senyor que era partidari que els nens pobres fossin uns ases per tal que els nens rics podessin anar a cavall".

Als faccioses a Madrid

Madrid, 12. — Aquets matí l'artilleria feixista ha batut els carrers més centrals de Madrid com a resposta als

Els feixistes, despitats per les derrotes sofer-tes, venjaran llur follia bombardejant la pobla-

L'ESPURNA

PORTANTVEU DEL P. O. U. M. A LES COMARQUES GIRONINES

ció civil de la nostra reraguarda.

ABRIGALLS!

El nostre partit a través d'un combatent de la C. N. T.

Estic orgullós de conviure amb els companys del P. O. U. M.

Quina classe de partit serà el P. O. U. M.? Aquesta és la pregunta que als primers dies de la Revolució em feia. Això, encara que sembli una mica estrany, era la veritat. Per què? En primer lloc perquè no havia tingut mai l'ocasió de tractar íntimament amb companys d'aquest respectable partit. Segonament, perquè sentia al meu costat diàriament murmurations, crítiques i injúries contra ell. Llegia, en certs periòdics, calúmies, acusacions i paraules indignes contra el P. O. U. M. Jo, que pertanyo a la C. N. T., i com he dit abans, no coneixia el partit, davant de tot això, ja m'havia format un ambient d'odi contra l'esmentat partit. Però si abans el particular era una cosa incògnita, després del primer de desembre de l'any passat, que vaig sortir de la meua llar i he tingut l'honor de tractar a fons i freqüentment-me diàriament amb companys del P. O. U. M., he sortit d'un confusio-nisme, doncs, ja h'he pogut donar compte de l'injustes que eren les calúmies que se li feien i hom segueix fent-li; he pogut comprovar la falsetat de tals acusacions. Avui he de dir que tinc plena confiança i em sento orgullós de conviure amb companys del P. O. U. M. que abans, per la meua ignorància, m'havien inspirat rezels. Avui que he vist proves evidents de l'esperit revolucionari d'aquells camarades, la meua veu s'alça per a reclamar a ple pulmó un "VISCA EL P. O. U. M."

Avui, la meua humil persona surt a protestar contra els milers d'atropells i contra les mil injúries i falsitats que a través dels finestrals de la seva premsa llença el P. S. U. C. a aquest honorat partit. Qui és que acusa de contrarevo-

lucionari als camarades del P. O. U. M.?

Comorera? Vaja home! Tu, precisament? Tu que vas colaborar en un govern burgès, mentre molts d'aquests camarades es trobaven darrera les reixes per revolucionaris? "Camarada" Comorera: Ets tu l'eix d'aquesta campanya difamatorià que hom segueix contra el P. O. U. M.? Ets tu, el que tractes a aquests camarades, en els teus periòdics, de "traïdors", "d'agents d'Hitler", de "servidors de Franco" i altres mil petiteses versemblants? A tu, Comorera, et convido a que tinguis l'amabilitat de sortir del teu niu i que vinguis a fer una petita passejada per les trinxeres d'aquest sector d'Osca i podràs donar-te compte que els "agents d'Hitler" (com els anomenes) després de fer, durant la nit, tres hores de guàrdia, aguantant totes les inclemències del temps i mirant sempre fixe a la llunyania, suportant fred intens, pluges i neus, després d'aguantar impàvids totes aquestes calamitats, els veuràs que durant el dia encara esmercen totes llurs energies, treballant amb pic-i-pala per a fer trinxeres i, què els diràs davant d'això? Els anomenaràs encara contrarevolucionaris a aquests companys que tenen la gargamella seca de tant demanar, com si demanessin almoïna, que se'ls porti armes per tal d'exposar novament llurs vides en perill? A aquests que demanen se'ls subministri el material bèl·lic necessari per a atacar a les allaus feixistes, posant llur pit per cuirassa davant les bales enemigues? Els direu "servidors de Franco" a aquests que es veuen privats de l'empar de llurs pares i del consol de llurs companyes? A aquests que "per tal de

servir a Franco" van descalços, amb els pantalons esquinçats, mentre tu tens uns bons vestits i abric i unes estupendes sabates? Els diràs traïdors als deixebles d'aquells gloriosos Maurin, Pedrola, Vidal i tants d'altres que caigueren heroïcament lluitant contra les hosts de Franco?

Ja sé que no serà acceptada la meua invitació i que hom continua-

rà presidint parades, iniciant manifestacions i sabotejant amb "magnífica" xerrameca els autèntics revolucionaris. És igual, quedeu-vos; els revolucionaris prefereixen millor anar sols que mal acompanyats.

J. Solé Omasella

(Ballestar-Avançadetes del riu Flumen).

Crònica internacional

La Petita Entesa que va ésser creada pels Estats vencedors de la Gran Guerra per tal de neutralitzar la política revisionista d'Austria, Hongria i Bulgària, ha sofert durant el transcurs de la post-guerra una sèrie d'atacs que l'han feta vacil·lar sovint.

La Petita Entesa ha mantingut la cohesió enfront de les reivindicacions de fronteres proclamades per Hongria, i de les vel·leitats de restauració habsburguesa austriaca. No obstant ésser apuntalada la seva política per la diplomàcia francesa, les maquinacions de l'imperialisme italià han estat sempre dirigides per a arrencar-la de la influència del Quai d'Orsay i per a trencar la seva homogeneïtat.

Darrerament, després del pacte italo-iugoslau que és un intent de Mussolini per atreure's Iugoslàvia i incorporar-la a l'eix Berlin-Roma, Romania i Txecoslovàquia decidiren la reunió del Consell de la Petita Entesa, a l'efecte de neutralitzar una possible infidelitat política per part de la seva aliada Iugoslàvia. La clàusula del tractat sotscriu, referent a la neutralitat iugoslava oferta a Itàlia, determinà la urgència de la reunió.

En aquesta conferència es tractà primordialment d'un projecte d'assistència mútua entre els Estats de la Petita Entesa, i a la vegada una proposició encaminada a associar França en aquest sistema de seguretat col·lectiva.

Aquest projecte, no hi ha cap dubte que ha estat elaborat per tal de contrastar el valor dels compromisos contractats per Iugoslàvia envers Itàlia. Però el govern iugoslau sembla que eludeix una resposta categòrica que pugui comprometre'l acceptant el sistema d'assistència en qüestió, i sosté el criteri, que posar en pràctica aquest sistema, podria significar per a Roma i Berlin una tendència ofensiva, donat l'estat actual de la política europea.

Ens trobem altra volta en la pugna entre la política del front franco-soviètic que propugna solucions a base de l'assistència mútua i la del bloc italoalemany partidari de

(Passa a la pàgina 2)

Paradoxes

Les giragonses del capítell ugetista

Per això, la vella no volia morir mai. El tarannà dels esdeveniments polítics ens reserva sorpreses miraculoses. Ahir, per exemple, els burgesos, petits i grossos, necessitaven organitzar-se *patronalment* per tal de fer front a les demandes *descarades* dels pàries treballadors.

Avui, ni tan sols els cal organitzar-se.

La U. G. T. catalana ha fet compromís d'honor la defensa ardidada dels interessos patronals. Vegeu si no amb quin desori no parlen per tal d'aconseguir el respecte absolut a les classes estranyes del proletariat. No és gairebé respecte el que demanen. Exigeixen quelcom més: respecte a l'hegemonia petitburguesa que és tant com dir submissió de la classe treballadora als interessos *suprems* dels botiguers i dels patrons, en general.

Les desviacions i giragonses del capítell ugetista — nomenat per qui? — són purament sospitoses.

No hi fa res que en una *declaració de principis*, es digui i es repeteixi que la lluita de classes és la força motriu de la U. G. T. Per a l'imperialisme fraccional no pinten res els estatuts, els Congressos i la democràcia interna.

La central ugetista es mou avui mitjançant una xarxa de cordillets a mans d'una munió de titelles secularment entrenats en l'art d'obrir pas a la burgesia.

Els obrers revolucionaris no han de consentir que la seva central de classe sigui convertida en utilitatge al servei exclusiu de la petita burgesia.

Els interessos dels botiguers no poden lligar mai amb els de la classe treballadora.

Mai!

M. M.

Fulletó de L'Espurna 57 - El Taló de Ferro

CAPITOL IX

Un somni matemàtic

— El projecte de llei ha estat presentat a la Cambra el 30 de juliol del 1902 pel representant de l'Ohio. Ha estat discutit a corre cuita. Adoptat pel Senat el 14 de gener del 1903. I al cap de set dies justos fou aprovada pel President dels Estats Units (1).

En mig de la consternació que la seva revelació havia causat, Ernest reprengué la paraula:

«Sou deu o dotze que heu afirmat aquest vespre la impossibilitat del socialisme. Ja que vosaltres heu espetat el que és impracticable, permeteu que jo us demostrï el que és inevitable: ço és la desaparició, no solament de vosaltres, petits capitalistes, sinó també dels grossos i fins i tot dels trusts a un moment donat. Recordeu que l'onada de l'evolució no torna mai en darrera. No té reflux, progressa contínuament, de la rivalitat passa a l'associació, de la petita col·laboració a la gran, de les àmplies combinacions a les organitzacions colossals, i d'aquestes al socialisme, la més gegantesca de totes.

«Em dieu que somnió. Bò! Ara us exposaré les matemàtiques del meu somni. I, a la bestreta, vos emplaço per a demostrar la

falsetat dels meus càlculs. Us esplanaré el caràcter fatal de l'ensorrament del sistema capitalista, i deduir matemàticament la causa del seu rompiment. Som-hi, i tingueu paciència si vaig a buscar d'una mica lluny el començament del meu tema.

«Examinem, per començar, els procediments d'una indústria en particular, i no tingueu inconvenient en interrompre'm si trobeu inadmissible alguna de les coses que digui. Prenem, com exemple una manufactura de calçat. Aquesta fàbrica compra el cuir que transforma en sabates. Aquí tenim cuir per valor de cent dollars. Passa a la fàbrica i en surt en forma de sabates d'un valor de dos-cents dollars, posem per cas. Què ha passat? Què un valor de cent dollars ha vingut a sumar-se al valor del cuir. De quina manera?

«Són el capital i el treball que li han afegit aquest valor. El capital ha proporcionat la fàbrica, les màquines i ha sufragat les despeses. La mà d'obra ha contribuït amb el treball. Per l'esforç combinat del capital

i el treball, s'ha incorporat un valor de cent dollars a la mercaderia. Estem d'acord?

Els caps s'inclinaren afirmativament. «Havent produït aquests cent dollars, el treball i el capital van a repartir-se'ls. Les estadístiques d'aquesta mena de repartiments comporten sempre un nombre crescut de fraccionaments; però ara, per a simplificar les coses, ens contenterem d'una aproximació poc rigorosa, admetent que el capital es queda amb cinquanta dollars i que el treball en rep els altres cinquanta. No ens barallarem pas sobre aquest repartiment (1); malgrat tots els regateigs que hi hagin sempre s'acaba per arranjar les coses a un preu o altre. I, no ho oblideu, el que dic d'una indústria pot aplicar-

(1) Amb això, Everhard, demostra clarament la causa de tots els disturbis del treball en aquell temps. En fer el repartiment del producte comú, tant el capital com el treball volien obtenir el màxim possible, i la baralla no tenia solució. Mentre va existir el sistema de producció capitalista, treball i capital es buscaren bronquina sense parar, sobre el repartiment. Això avui ens fa riure, però cal no oblidar que portem set segles d'avancada sobre la gent d'aquell temps.

(1) Everhard estava en el cert, malgrat l'inexactitud sobre la data de presentació del projecte, que tingué lloc el 30 de juny i no el 30 de juliol. Tenim a Ardis el *Congressional Record* (anals del Congrés) on s'esmenta aquesta llei a les següents dates: 30 de juny, 9, 15, 16 i 17 de desembre del 1902, 7 i 14 gener del 1903. L'ignorància manifestada en aquest sopar pels homes de negoci no tenia res d'extraordinari. Molt poca gent coneixia l'existència d'aquesta llei. El juliol del 1903, un revolucionari, E. Un terman, va publicar a Girard, Kansas, un llibre tractant d'aquesta llei sobre la milícia. Es va vendre una mica entre els treballadors, però la separació de classes era ja massa delimitada, i és tan així que la gent de la classe mitjana mai varen sentir parlar d'aquesta publicació i continuaren ignorant la llei.